

Vergide Gündem

Tax Agenda

Ekim / October 2018

Vergiye uyumlu mükelleflere getirilen vergi indirimi konusunda tereddüt edilen hususların değerlendirilmesi

Hatice Tuncer

İş göremezlik ödeneği (SGK rapor parası)

Mina Merve Kılıç

English translation

Gümrükte Gündem

Sercan Bahadır

Alumni Söyleşileri "Haluk Dortluoğlu"

Dünyadan Vergi Haberleri

Elif Karaca

Sirküler indeks

Vergi takvimi

Pratik bilgiler

Practical information

Building a better
working world

Vergiye uyumlu mükelleflere getirilen vergi indirimi konusunda tereddüt edilen hususların değerlendirilmesi

Giriş

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Vergi Ödevi" başlıklı 73'üncü maddesinde, "*Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre vergi ödemekle yükümlüdür. Vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı, maliye politikasının sosyal amacıdır. Vergi, resim, harç ve benzeri yükümlülükler kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır*" şeklinde yer alan hüküm, verginin yasallığı¹ ilkesinin ve vergilendirmede adalet ilkesinin² altını çizmektedir.

Vergi kanunları hem mükelleflerin bazı haklara sahip olmaları hem de verginin yasal bir biçimde toplanabilmesi açısından önem taşımaktadır. Bu anlamda vergi kanunlarının tüm mükelleflere adaletli bir biçimde uygulanması önem arz etmektedir.

Mükelleflerin ödemekle yükümlü oldukları vergilerin farkında olmaları, ne kadar bilgilendirildiklerine bağlı olarak farklılık göstermektedir. Mükelleflerin gerekli bilgileri doğru ve zamanında edinebilmesi için vergi kanunlarının belli kurallar çerçevesinde yürütülmesi gerekmektedir.³

Dünyada birçok ülkede olduğu gibi ülkemizde de mükellef haklarının korunması amacıyla çeşitli düzenlemeler yapılmaktadır. Son dönemlerde yapılan düzenlemeler, vergilemede mükellef haklarını oldukça önemli bir kavram olarak karşımıza çıkarmaktadır. Sunulan hizmetlerin daha etkin hale gelebilmesi için vergi idareleri, mükellefler ile olan ilişkilerini güçlendirmeye çalışmaktadır. Bu noktada mükellef hakları, mükellef ve idare arasında güvenli işbirliği sağlama görevi üstlenmektedir. Uluslararası alanda meydana gelen işbirliği ve gelişmeler de mükellef haklarına verilen önemi artırmıştır. Çağdaş bir hukuk devletinde, demokrasi ve hukukun da gelişimi açısından, mükellef hakları ve hukukuna da özen gösterilmesi gerekmektedir.⁴

Vergiye gönüllü uyumun sağlanabilmesi için mükelleflerin vergi sistemine ve vergi idaresine güveninin sağlanması önem taşımaktadır. Bu nedenle gerek ülkeler gerek uluslararası kuruluşlar, mükellef odaklı, çağdaş vergi idarelerinin oluşturulması için

¹ Verginin yasallığı ilkesi, vergilerin genel, objektif düzenleyici işlemlerle konulmasını öte yandan da vergi tarh ve tahsil işlemlerinin vergi yasalarına uygun ve doğru olarak yapılmasını kapsamaktadır. Bu ilkenin kökenini "temsilsiz vergi olmaz" ilkesi oluşturmaktadır (Aslan, Semih (2010)."Vergilendirme Yetkisi ve Verginin Yasallığı İlkesi" Yüksek Lisans Tezi, Ankara).

² Anayasa Mahkemesinin 6.7.1995 tarih, E. 1995/4, K. 1995/28 sayılı kararına göre vergide adalet ve eşitlik ilkesi, yükümlülerin vergi ödeme güçleri dikkate alınmak suretiyle vergilendirmenin yapılmasını öngörmektedir. Yani, kişilerin genel vergi yüküne kendi ödeme güçlerine göre katılmalarıdır. Anayasa'da öngörülen verginin "malî güce göre ödenmesi", "herkesin vergi ödemesi" ilkesiyle birlikte vergilendirmede adalet ve eşitlik ilkesine uygunluğu göstererek, sosyal devletin en etkin uygulama aracını oluşturmaktadır. Vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı bu ilkelere uyularak sağlanmaktadır. Vergide eşitlik ilkesi, malî gücü aynı olanların aynı, malî gücü farklı olanların ise aynı oranda vergilendirilmesidir.

³ Azmaz, Ali Rıza (2016). Türk Vergi Sisteminde Mükellefin Hakları ve Yükümlülüklerinin Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi İşletme Eğitimi Anabilim Dalı Gazi Üniversitesi, s.98-99.

⁴ Yurteri, İsmet. Mükellef Hakları Yönünden Türkiye'de Vergileme Süreci.

çalışmalar yapmaktadır. Özellikle son dönemlerde yoğunlaşan bu çalışmalar, bir taraftan vergi gelirlerini korumayı, diğer taraftan mükelleflere vergi yükümlülüklerini yerine getirirken kaliteli bir hizmet sunmayı amaçlamaktadır.⁵

Vergilemede herkes tarafından kabul gören en önemli ilkelerden biri vergilemede adalet konusudur. İyi bir vergi sisteminin adil olması gerektiği fikri tartışmasız olup, adaletin nasıl sağlanacağı veya birtakım uygulamaların adil olup olmadığı konusu ise tartışmalıdır. Ülkemizde sık sık gündeme gelen vergi afları da bu konulardan biridir.⁶

Günümüzde çağdaş ve modern bir vergi sisteminin beyan üzerine kurulması gerektiği, beyan üzerine kurulmuş olan bir vergi sisteminin başarılı bir şekilde işleyebilmesi için de mükelleflerin yükümlü tutuldukları vergisel sisteme gönüllü uyumlarının da sağlanmış olmasının gerekli olduğu kabul edilmektedir. Bu kapsamda ülkemizde de "mükellef odaklı" bir yaklaşım ön planda tutulmaya çalışılmış ve bu konuda önemli adımlar atılmıştır. Bu bağlamda bir adım olarak, mükelleflerin uzun zamandır beklediği vergiye uyumlu mükelleflere vergi indirimini müessesesi getirilmiştir.⁷

08.03.2017 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 6824 Sayılı "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" un 4'üncü maddesi ile Gelir Vergisi Kanunu'na eklenen mükerrer 121'inci madde ile uyumlu mükelleflere beyan ettikleri gelir ve kurumlar vergisinin belli bir bölümüne kadar vergi indirimini getirilmiştir.

Mezkur madde "Vergiye Uyumlu Mükelleflere Vergi İndirimi" başlığı altında yeniden düzenlenmiştir: "Ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle gelir vergisi mükellefi olanlar ile kurumlar vergisi mükelleflerinden (finans ve bankacılık sektörlerinde faaliyet gösterenler, sigorta ve reasürans şirketleri ile emeklilik şirketleri ve emeklilik yatırım fonları hariç olmak üzere), bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen şartları taşıyanların yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannameleri üzerinden hesaplanan verginin %5'i, ödenmesi gereken gelir veya kurumlar vergisinden indirilir. Şu kadar ki hesaplanan indirim tutarı, her hâl ve takdirde 1 milyon Türk lirasından fazla olamaz. İndirilecek tutarın ödenmesi gereken vergiden fazla olması durumunda kalan tutar, yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihi izleyen bir tam yıl içinde mükellefin beyanı üzerine tahakkuk eden diğer vergilerinden mahsup edilebilir. Bu süre içinde mahsup edilemeyen tutarlar red ve iade edilmez. Gelir vergisi mükelleflerinin yararlanacağı indirim tutarı, ticari, zirai veya mesleki faaliyet nedeniyle beyan edilen kazançların toplam gelir vergisi matrahı içerisindeki oranı dikkate alınmak suretiyle hesaplanan gelir vergisi esas alınarak tespit edilir..."

Yapılan düzenlemenin gerekçesinde "Yapılan düzenleme ile ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle gelir vergisi mükellefi olanlar ile finans, bankacılık ve sigortacılık sektörlerinde faaliyet gösterenler hariç olmak üzere, kurumlar vergisi mükelleflerinden, maddede yer alan şartları taşıyanların verecekleri yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannameleri üzerinden hesaplanan verginin %5'inin, ödenmesi gereken

vergiden indirilmesi, indirilemeyen tutarların ise yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihi izleyen bir tam yıl içinde mükellefin beyanı üzerine tahakkuk eden diğer vergilerinden mahsup edilmesi imkânı sağlanmakta, mahsup edilemeyen tutarların ise iade edilmemesi öngörülmektedir." ifadesine yer verilmektedir.

1. Vergi indiriminin kapsamı

Vergi indirim oranı yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannameleri üzerinden hesaplanan verginin %5'i olarak belirlenmiştir. Cumhurbaşkanı, bu oranı ve tutarı iki katına kadar artırmaya, sıfıra kadar indirmeye, kanuni oran ve tutarına getirmeye yetkili kılınmıştır.

Vergi indirimden faydalanabilmek için;

- ▶ İndirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile bu yıldan önceki son iki yıla ait vergi beyannamelerinin kanuni süresi içerisinde verilmiş olması (Kanuni süresinde verilen bir beyannameye ilişkin olarak kanuni süresinden sonra düzeltme amacıyla veya pişmanlıkla verilen beyannameler bu şartın ihlali sayılmaz.),
- ▶ Vergi beyannamelerinin üzerine tahakkuk eden vergilerin kanuni süresinde ödenmiş olması (Her bir beyanname itibarıyla 10 Türk lirasına kadar yapılan eksik ödemeler bu şartın ihlali sayılmaz.),
- ▶ Belirtilen süre içerisinde haklarında beyana tabi vergi türleri itibarıyla ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış bir tarhiyat bulunmaması (Yapılan tarhiyatların kesinleşmiş yargı kararlarıyla veya 213 sayılı Vergi Usul Kanununun uzlaşma ya da düzeltme hükümlerine göre tamamen ortadan kaldırılmış olması durumunda bu şart ihlal edilmiş sayılmaz.),
- ▶ İndirimin hesaplanacağı beyannamenin verildiği tarih itibarıyla vergi aslı (vergi cezaları dâhil) 1.000 Türk lirasının üzerinde vadesi geçmiş borcunun bulunmaması

gerekmektedir.

Kanun'da indirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile önceki dört takvim yılında Vergi Usul Kanunu'nun 359'uncu maddesinde sayılan fiilleri işlediği tespit edilenlerin, bu madde hükümlerinden yararlanamayacağı ifade edilmiştir.

Vergi indiriminden yararlanan mükelleflerin, öngörülen şartları taşımadığının sonradan tespiti hâlinde ilgili vergilendirme döneminde indirim uygulaması dolayısıyla ödenmeyen vergiler, vergi ziyası cezası uygulanmaksızın tarh edilmektedir. Bu hüküm, indirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile bu yıldan önceki son iki yılda herhangi bir vergiye ilişkin beyanların gerçek durumu yansıtmadığının indirimden yararlandıktan sonra tespiti üzerine yapılan tarhiyatların kesinleşmesi hâlinde de uygulanır ve bu takdirde indirim uygulaması dolayısıyla ödenmeyen vergiler açısından zamanaşımı, yapılan tarhiyatın kesinleştiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren başlamaktadır.

Düzenlemede geçen vergi beyannamesi ve vergi ibareleri, Maliye Bakanlığına bağlı vergi dairelerine verilmesi gereken

⁵ Öner, M. Yavuz. Mükellef Hakları Bağlamında Meslek Mensuplarının Rolü, s.177-179.

⁶ Kargı, Veli; Yüksel, Cihan. Türkiye'de Vergi Aflarının Vergi Adaleti ve Mükellefler Üzerine Etkileri, s.3.

⁷ Gümüş, Ali (2017). Uyumlu Mükelleflere Vergi İndirimi, Vergi Dünyası, Yıl:36, Sayı: 431, Temmuz, s.102.

vergi beyannameleri ile bu beyannameler üzerine tahakkuk eden vergileri ifade etmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında yer alan tutar, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle uygulanmaktadır.

2. İndirimden faydalanacak mükellefler

Düzenleme ile vergi indiriminden yararlanacak mükellefler sınırlandırılmış ve bazı mükellefler vergiye uyumlu olsalar dahi kapsam dışında tutulmuşlardır. Vergi indiriminden önceki bölümde sayılan şartları taşıması kaydıyla;

- ▶ Ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle gelir vergisi mükellefi olanlar,
- ▶ Finans ve bankacılık sektörlerinde faaliyet gösterenler, sigorta ve reasürans şirketleri, emeklilik şirketleri ve emeklilik yatırım fonları hariç olmak üzere kurumlar vergisi mükellefleri

faydalanabileceklerdir.

Belirtilen şartları tam olarak taşısa dahi;

- ▶ Ücret geliri elde eden,
- ▶ Menkul sermaye iradı elde eden,
- ▶ Gayrimenkul sermaye iradı elde eden,
- ▶ Diğer kazanç ve iratları elde eden

mükellefler indirim hakkından faydalanamayacaktır.

Getirilen vergi indirimi hakkı ücret, menkul sermaye iradı ve gayrimenkul sermaye iradı elde edenler ile finans ve bankacılık sektöründe faaliyet gösterenler, sigorta ve reasürans şirketleri ile bireysel emeklilik şirketleri ve emeklilik yatırım fonları gibi toplumun büyük bir bölümünü ilgilendiren ve "vergiye uyumlu mükellef" tanımı içerisinde yer alan mükelleflere tanınmadığı için, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın eşitliği düzenleyen 10'uncu maddesine ve vergi ile ilgili hükmü düzenleyen 73'üncü maddesine adalet, eşitlik ilkeleri açısından aykırılık teşkil ettiği yönünde eleştiriler almaktadır.⁸

Diğer taraftan, mükellef odaklı yaklaşım gereği vergiye gönüllü uyumun artırılabilmesi için "uyumlu" olarak tanımlanan mükelleflere getirilen vergisel avantajın ne yazık ki uygulamada tüm mükellefleri kapsamadığı görülmüştür. Mükelleflerin ne kadar süredir faaliyette bulunması gerektiği yönünde Kanun'da açık bir şart bulunmayışı, nispeten yeni kurulan firmalar açısından boşluk ve belirsizlik yaratmaktadır. Örneğin, 2015 yılında kurulan ve beyannamelerini süresinde veren ve res'en, ikmalen veya idarece herhangi bir tarhiyata muhatap olmayan firma 2017 yılı için bu indirimden faydalanabilecek midir? Eğer indirimden yararlanabilmek için mükellefin "uyumlu" olduğunu ispat etmesini, bir anlamda rüştünü ispat etmesini arayacaksak, bu durumda mükellefin beyannamenin verildiği yıl dahil en az 5 yıl boyunca⁹ faaliyette bulunmuş olması öncelikli koşul

haline gelmektedir. Diğer bir ifade ile bu yaklaşımda 5 yıldan az bir süredir faaliyette bulunmuş bir mükellefin "uyumlu" olup olmadığının belirsiz olduğu kabul edilmekte ve indirimden yararlanmasına müsaade edilmemektedir.

Diğer bir yaklaşım ise ceza hukukundaki masumiyet karinesine benzer şekilde mükellefin doğduğu (kurulduğu) günden itibaren, şartları ihlal etmediği ve "uyumlu" kaldığı müddetçe indirimden faydalanabilmesidir.

Uygulamada genel yaklaşımın ve anlayışın ilk bahsettiğimiz şekilde "yeterlik ispat etmek" şeklinde olduğunu görmekteyiz. Ancak bu hususta Kanun'da bir açıklık bulunmadığı kanaatindeyiz.

Düzenlemenin arzu edilen amaca ulaşmasını engelleyen hususlardan birinin de mükelleflerin vergi indiriminden faydalanabilmesi için indirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile bu yıldan önceki son iki yıl içerisinde haklarında beyana tabi vergi türleri itibarıyla ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış bir tarhiyat bulunmaması şartı olduğunu düşünüyoruz. Çok büyük işlemler içerisinde çok küçük tutardaki tarhiyatlarının bulunması birçok mükellefi uygulama kapsamı dışında bırakmaktadır. Binlerce, milyonlarca işlem yapan ve hacim yaratan firmaların bu büyüklük içerisinde ufak hatalar yapmalarının ve tarhiyata muhatap olmalarının onların uyumluluğuna hanel getirmemesi gerektiği düşüncesindeyiz. Amacın mükelleflerin gönüllü uyumunu teşvik olduğunu dikkate aldığımızda, bu konumdaki mükelleflerin hayal kırıklığına uğradığını söylemek doğru olacaktır. Kaldı ki bu şart ilgili dönemde tarhiyatın kesinleşip kesinleşmediğine bakılmaksızın hüküm ifade etmektedir.

Bu uygulamaya yönelik olarak yayımlanan 301 seri numaralı Gelir Vergisi Genel Tebliği'nde bu konuya ilişkin olarak aşağıdaki örneğe yer verilmiştir:

"(Ç) Ltd. Şti., 2015, 2016 ve 2017 hesap dönemlerine ilişkin tüm vergi beyannamelerini kanuni süresi içerisinde vermiş ve bu beyannameler üzerine tahakkuk eden vergileri kanuni süresi içerisinde ödemiştir. (Ç) Ltd. Şti. adına Ağustos 2014 vergilendirme dönemi için katma değer vergisi yönünden 2016 yılında vergi inceleme raporu düzenlenmiş ve 120.000 TL ikmalen KDV tarhiyatı yapılmıştır. Ancak, söz konusu tarhiyata karşı mükellef tarafından dava açılmış ve 13/4/2018 tarihi itibarıyla kesinleşen yargı kararıyla tarhiyat tamamen kaldırılmıştır.

(Ç) Ltd. Şti. hakkında yapılan ve indirimin hesaplanacağı 2017 hesap dönemine ait kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken süreden önce kesinleşmiş mahkeme kararıyla tamamen kaldırılan bu tarhiyat, diğer şartların da sağlanması kaydıyla, anılan şirketin vergi indiriminden yararlanmasına engel teşkil etmeyecektir.

Öte yandan (Ç) Ltd. Şti., hakkında yapılan söz konusu tarhiyatın indirimin hesaplanacağı 2017 hesap dönemine ait kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken süreden sonraki bir tarihte (örneğin 4/6/2018 tarihinde) kesinleşen yargı kararıyla

⁸ Erol, Ahmet (2017). Vergiye Uyumlu Mükelleflere Vergi İndirimi. Vergi Dünyası, Yıl 36, Sayı 428.

⁹ İndirimin şartlarından bir tanesi de, indirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile önceki dört takvim yılında Vergi Usul Kanunu'nun 359'uncu maddesinde sayılan fiilleri işlediği tespit edilenlerin, bu madde hükümlerinden yararlanamayacağıdır.

tamamen kaldırılmış olması halinde 2017 hesap dönemine ait kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarih itibarıyla indirim şartlarını sağlayamadığından bu hesap dönemine ilişkin olarak söz konusu indirimden yararlanmasi mümkün bulunmamaktadır."

İdare ile uyumsuzluklara karşı açılan vergi davalarının çok büyük bir çoğunluğunun mükellef lehine sonuçlanması, üzerinde önemle düşünülmesini gerekli kılmaktadır. Bu nedenle idarenin uyumsuzluklara yol açan hukuki düzenlemelerin üzerinde durarak, bu bağlamda daha teşvik edici ve kucaklayıcı olması gerektiğini düşünmekteyiz.

Ayrıca sık sık gündeme gelen vergi aflarının da adalet ve eşitlik ilkeleriyle ters düşmekte olduğu yönünde pek çok görüş bulunmakta olup iyi niyetli mükellefleri cezalandıran bir uygulama olduğu düşünülmektedir.

3. Sonuç

Vergiye uyumlu mükelleflere; Gelir Vergisi Kanunu'na eklenen mükerrer 121'inci madde ile 01.01.2018 tarihinden itibaren verilmesi gereken yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerinde uygulanmak üzere %5 vergi indirimini getirilmiştir.

Vergiye gönüllü uyumun sağlanabilmesi için iyi niyetle getirilen bu düzenlemenin ne yazık ki uygulamada amacına tam olarak hizmet edemediği ve mükellefleri hayal kırıklığına uğrattığını görüyoruz.

Yeni kurulan veya birkaç yıllık firmaların, "uyumlu" olarak nitelendirilip nitelendirilmeyeceğine veya indirimden faydalanabilmek için belirli bir süreyi doldurmuş olmak gibi bir yeterlik şartı olup olmadığına ilişkin bir belirsizlik olduğu kanaatindeyiz.

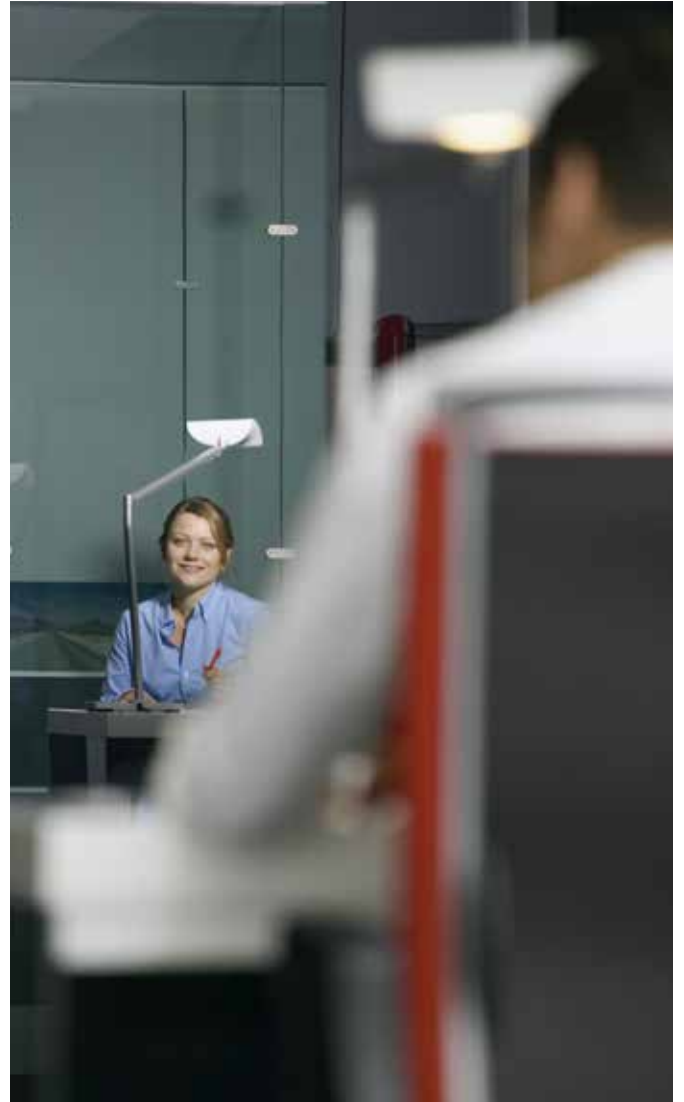
Öte yandan çok küçük tutarlardaki tarhiyatlar nedeniyle birçok mükellef uygulama kapsamı dışında kalmaktadır. Tarhiyat konusunda mükellefin büyüklüğüne veya işlem hacmine göre göre bir sınırlama getirilerek hükümlerin yumuşatılması şüphesiz ki daha amacına hizmet eden bir uygulama olabilir.

Getirilen vergi indirim uygulamasının daha etkin olabilmesi açısından daha geniş kitlelere hitap ederek iyi niyetli daha fazla mükellefi kapsayacak şekilde değişikliklerin yapılması gerektiğini düşünmekteyiz. Böylece ülkemizde sık sık yapılan vergi aflarının vergisini zamanında beyan eden ve ödeyen mükelleflerdeki olumsuz etkisi bir nebze ortadan kaldırılmış olacaktır.

Bu makalede yer alan açıklamalar, yazarının konu hakkındaki kişisel görüşünü yansıtmaktadır. Makaledeki bilgi ve açıklamalardan dolayı EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye sorumluluk iddiasında bulunulamaz. Mevzuatın sık değiştirilen ve farklı anlayışlarla yorumlanabilen yapısı nedeniyle, herhangi bir konuda uygulama yapılmadan önce konunun uzmanlarından profesyonel yardım alınmasını tavsiye ederiz.

Kaynakça

- Aslan, Semih (2010). "Vergilendirme Yetkisi ve Verginin Yasallığı İlkesi" Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Azmaz, Ali Rıza (2016). Türk Vergi Sisteminde Mükellefin Hakları ve Yükümlülüklerinin Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi İşletme Eğitimi Anabilim Dalı Gazi Üniversitesi, s.98-99.
- Erol, Ahmet (2017). Vergiye Uyumlu Mükelleflere Vergi İndirimi. Vergi Dünyası, Yıl 36, Sayı 428.
- Gümüş, Ali (2017). Uyumlu Mükelleflere Vergi İndirimi, Vergi Dünyası, Yıl:36, Sayı: 431, Temmuz.
- Kargı, Veli; Yüksel, Cihan. Türkiye'de Vergi Aflarının Vergi Adaleti ve Mükellefler Üzerine Etkileri.
- Öner, M. Yavuz. Mükellef Hakları Bağlamında Meslek Mensuplarının Rolü.
- Yurteri, İsmet. Mükellef Hakları Yönünden Türkiye'de Vergileme Süreci.
- 6.7.1995 tarih, E. 1995/4, K. 1995/28 Sayılı Anayasa Mahkemesi Kararı
- 6824 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
- 301 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği
- Türkiye Büyük Millet Meclisi Sıra Sayısı:456 , 2/1585 Esas Numaralı Teklifin Genel Gerekçesi

İş göremezlik ödeneği (SGK rapor parası)

İş göremezlik nedir?

İş göremezlik ya da sağlık raporu, sigortalı çalışanların hastalık, doğum öncesi ve sonrası dönem, iş hastalığı ya da iş kazası nedenleriyle Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yetkilendirilmiş doktor ve sağlık kuruluşlarından onaylı aldıkları istirahat raporlarıdır. İş göremezlik ödeneği veya SGK rapor parası ise Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından çalışanların istirahatli oldukları süre içerisinde mağdur olmamaları açısından 4A (eski SSK'lılar) ve 4B (eski Bağ-Kur'lular) çalışanlara ödenen rapor parasıdır.

İşveren ile işçi arasında bulunan sözleşme gereği işverenin çalışanlarının raporlu olduğu süre içerisindeki sigorta primini ve maaşını ödeme zorunluluğu yoktur. Bununla birlikte güven esasına dayanan işveren - işçi ilişkisinde işveren, çalışanın mağdur olmaması için sigorta primlerini eksiksiz ödeme ve maaşından herhangi bir kesinti yapmama hakkına da sahiptir. Ancak ikinci durumda işveren, çalışanına ödenen iş göremezlik ödeneğini şirkete iade etmesini talep etme hakkına sahip olmaktadır.

Bu yazıda çalışanların iş göremezlik ödemelerini nasıl kontrol ve temin edebileceklerini detaylı olarak açıkladık.

Kimlere ödeme yapılır?

Çalışanların iş göremezlik ödeneklerini alabilmeleri için 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda hizmet akdiyle veya kendi adına ve hesabına bağımsız çalışan sigortalıların tabi olduğu kısa vadeli sigorta hükümleri bölümünde bulunan 18. maddede belirtilen şartları sağlamaları gerekmektedir. Bu şartlara göre SGK iş göremezlik ödeneğini 2 gün üzeri olan raporlar için ödemekte ve çalışanın iş göremezlik raporunun başladığı tarihten önceki bir yıl içerisinde en az 90 gün sigorta priminin ödenmiş olması gerekmektedir.

Ödeme nasıl hesaplanıyor?

İş göremezlik ödeneğinin çalışanlara yatırılması için raporun alındığı kurum tarafından SGK vizite sistemine giriş yapıp işveren tarafından onaylanması gerekmektedir. SGK, 2 gün üzeri raporların hesaplamasında son 3 aya ait brüt ücretin toplamını yine son 3 ay içerisindeki prim gün sayısının toplamına bölmektedir. Çıkan sonuçla raporlu olunan gün sayısı çarpılır. Buradaki önemli nokta ise raporlu olunan günlerde ilk 2 gün SGK tarafından ödenmediği için hesaplama sırasında 2 gün düşülmesidir. Son olarak çıkan sonucun ayakta tedaviler için 2/3'ü, yatarak tedaviler için ise yarısı alınır.

Ödenek nasıl takip edilir?

İş göremezlik ödeneği 1 Haziran 2013 tarihinden itibaren e-Devlet üzerinden kontrol edilmeye başlanmıştır. Ödeneği "4A/4B İş Göremezlik Ödeneği Görme" başlığı altından kontrol edilebilir. Eğer çalışanın e-Devlet şifresi bulunmuyor ise çalışan PTT'den şifre alabilir ya da internet bankacılığı kullanıcısı olduğu banka üzerinden e-Devlet'e giriş yapabilir.

Çalışanların SGK sisteminde tanımlı banka hesapları bulunması halinde ödeme direkt olarak banka hesaplarına geçmektedir. E-Devlet'ten "Şahıs Ödemeleri Banka Hesabı Tanımla" başlığı üzerinden SGK'nın anlaşmalı olduğu bankalara ait banka hesabı bulunuyor ise hesap tanımlama işlemi gerçekleştirilebilir.

SGK'nın anlaşmalı olduğu bankalar: Ziraat Bankası, Halk Bank, Vakıf Bank, Akbank, Burgan Bank, Fibabanka, Şeker Bank, Türkiye Ekonomi Bankası, Garanti Bankası'dır. Eğer anlaşmalı bankalardan herhangi biri kullanılmıyor ise ödenek PTT Bank'tan çekilebilir. Çalışanın hesabına yatırılan tutar 2 ay içerisinde çekilmezse ödeme SGK'ya iade edilir ve emanet hesabına aktarılır. Tutarın emanetten çıkartılıp tekrar hesaba yatırılması için SGK çağrı merkezinin (170) aranıp işlem başlatılması gerekmektedir.

Sonuç

Hem SGK hem de işverenler, çalışanların mağdur olmaması için konuyla ilgili çalışmalara gün geçtikçe iyileştirmeler eklemektedir. Çalışanlar yukarıda bahsetmiş olduğumuz haklarını 5510 sayılı Kanun kapsamında detaylı olarak inceleyebilirler.

Bu makalede yer alan açıklamalar, yazarının konu hakkındaki kişisel görüşünü yansıtmaktadır. Makaledeki bilgi ve açıklamalardan dolayı EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye sorumluluk iddiasında bulunulamaz. Mevzuatın sık değiştirilen ve farklı anlayışlarla yorumlanabilen yapısı nedeniyle, herhangi bir konuda uygulama yapılmadan önce konunun uzmanlarından profesyonel yardım alınmasını tavsiye ederiz.

Assessment on the uncertainties about tax deduction introduced for the compliant taxpayers

Through the repetitive Article 121 added to the Income Tax Law by Article 4 of the Law no.6824, the opportunity of tax deduction has been introduced for compliant taxpayers to be applied in the annual income and corporate tax returns that should be submitted as of 01.01.2018.

The aforementioned opportunity of tax deduction will be benefitted by;

- ▶ Income taxpayers due to commercial, agricultural or professional activities,
- ▶ Corporate taxpayers excluding the ones dealing with activities within finance and banking sectors, insurance and reinsurance companies, pension companies and pension investment funds.

The concerning taxpayers would be able to deduct 5 % of the calculated income and corporate tax from the income and corporate tax that should be paid by them as long as they meet the conditions indicated below.

So as to benefit from tax deduction;

- ▶ Submission of the tax returns for the year that the deduction will be calculated and last two years prior to that year within the legal period (Tax returns submitted following the expiration of the legal period with the purpose of correction or due to repentance concerning a timely submitted return are not deemed as violation of this requirement.),
- ▶ Payment of the taxes accrued on tax returns within the legal period (Missing payments up to TL 10 in terms of each tax return are not deemed as violation of this requirement.),
- ▶ Any assessment handled additionally, ex-officio or administratively in terms of the tax types subject to declaration should not exist concerning the indicated period (In the circumstance that the assessments are entirely ruled out through a final judicial resolution or reconciliation and correction terms of the Tax Procedures Law, this condition will not be deemed as violated.),
- ▶ As of the date that the tax return in which the deduction will be computed is submitted, any payables overdue exceeding 1.000 TL for taxes (including tax penalties) should not exist.

Unfortunately, there are a number of deficiencies in this implementation which was introduced with good purposes to ensure voluntary compliance. The lack of clear terms within the Law such as 3 years or 5 years regarding their total operating background for the newly established several-year-old companies although they comply with all the requirements causes uncertainties in implementation. Also, many taxpayers are excluded from the scope due to very small amount of assessments. Concerning the assessment, moderation of the provisions by imposing a restriction on the size of the taxpayer may undoubtedly be a more appropriate practice. So as to make the tax deductions more effective, we are of the opinion that changes should be made to cover more favourable taxpayers by addressing wider audiences. So that the negative impacts of the frequent tax amnesties in our country over taxpayers declaring and paying taxes in a timely manner will be eliminated to some extent.

Benefits for temporary incapacity (SSI report allowance)

Definition of incapacity?

The incapacity reports or the medical reports are the reports for the recovery of the insured employees, approved by the doctors and health care providers authorized by the Social Security Institution (SSI) due to illness, prenatal and postnatal period, occupational disease or occupational accidents. The benefit for temporary incapacity or SSI report allowance are the amounts paid to the 4A (workers employed in the private sector through a contract) and the 4B (the insured who work independently by the service contract or on their own behalf and account) by the Social Security Institution to avert them facing trouble during the period they are at rest.

As per the contract between the employer and the employee, the employer is not liable for paying the insurance premium and salary during the reported period. However, under the existence of an employer-employee relationship based on trust, the employer is entitled to full payment of the insurance premiums and not to make any deduction from the salary to avert the employee from facing trouble. Under the second circumstance, the employer has the right to demand the return of the benefit for temporary incapacity paid to the employee.

In this article, we have explained how employees can control and obtain incapacity payments in details.

Who will be paid?

The employees should be meeting the terms indicated in the section containing provisions for short term insurance within Article 18 of Social Security and General Health Insurance Law no.5510 that the insured who work independently by the service contract or on their own behalf and account are subject to for obtaining the benefit for temporary incapacity. Pertaining to these terms, the SSI pays the incapacity benefit for the reports over 2 days and must have paid at least 90 days insurance premiums within one year prior to the start of the employee's incapacity report.

Calculation of the payment

To release the payment of incapacity benefit to the employees, the institution from which the report is received must log in to the SSI's medical visit system and that should be approved by the employer. In calculating the reports exceeding 2 days, SSI divides the total gross wage of the last 3 months to the total number of premium days in the last 3 months. Then the number of days reported is multiplied by the result. The significant point here is the deduction of 2 days during the calculation since the first 2 days are not paid by the SSI. Finally, 2/3 of the result for outpatient treatments and half for inpatient treatments should be taken into account.

How to follow up the benefit

The incapacity benefit has been started to be controlled through e-state as of 1 June 2013. Concerning checks on it may be performed over the title of "Monitoring the 4A/4B Incapacity Benefits". In the circumstance of an absence of the employee's e-state password, the employee may receive a password from PTT or log in to the e-state via the bank of which he/she is an internet banking user.

If employees have bank accounts defined in the SSI system, the payment is transferred directly to the bank accounts. Transaction for account definition may be handled through the title "Account Definition for Individual Payments" via the e-state if the person has a bank account within any contractor bank.

Ziraat Bankası, Halk Bank, Vakıf Bank, Akbank, Burgan Bank, Fibabanka, Şeker Bank, Türkiye Ekonomi Bankası and Garanti Bankası are the banks contracted by the SSI. In case the individual is not a client of any of these banks, the benefit may be acquired through the PTT Bank. If the amount deposited in the employee's account is not withdrawn within 2 months, the payment will be returned to SSI and transferred to the safekeeping account. The SSI call center (170) should be called and action must be taken to remove the amount from safekeeping account and deposited into the employee's account.

Explanations in this article reflect the writer's personal view on the matter. EY and/or Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş. disclaim any responsibility in respect of the information and explanations in the article. Please be advised to first receive professional assistance from the related experts before initiating an application regarding a specific matter, since the legislation is changed frequently and is open to different interpretations.

Eylül ayında "Gümrükte Gündem"i belirleyen önemli konular; ihracat bedellerinin yurda getirilmesi zorunluluğuna ilişkin usul ve esasların belirlenmesi ve bazı demir - çelik mamulleri için geçici korunma önlemi olarak getirilen ek mali yükümlülük uygulamasıdır.

1. İhracat bedellerinin yurda getirilmesi zorunluluğuna ilişkin Tebliğ yayımlandı.

4 Eylül 2018 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2018-32/48 sayılı "Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ" ile ihracat bedellerinin yurda getirilmesine ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir.

Tebliğ'e göre, Türkiye'de yerleşik kişiler tarafından gerçekleştirilen ihracat işlemlerine ilişkin bedeller, ithalatçının ödemesini müteakip doğrudan ve gecikmeksizin ihracata aracılık eden bankaya transfer edilecek veya getirilecektir.

Buna göre;

- ▶ Bedellerin yurda getirilme süresi fiili ihracat tarihinden itibaren 180 günü geçemeyecektir. Söz konusu bedellerin en az yüzde 80'inin bir bankaya satılması (Türk Lirası'na çevrilmesi) zorunludur.
- ▶ İhracat işlemlerine ilişkin bedeller, akreditifli, vesaik mukabili, mal mukabili, kabul kredili akreditifli, kabul kredili vesaik mukabili, kabul kredili mal mukabili ödeme ve peşin ödeme şekilleriyle yurda getirilebilecektir.
- ▶ İhracat bedellerinin beyan edilen Türk parası veya döviz üzerinden yurda getirilmesi esas olup, Türk parası üzerinden yapılan ihracat karşılığında döviz getirilebilecektir ve bu bedellerin yolcu beraberinde efektif olarak yurda getirilmesi halinde gümrük idarelerine beyan edilmesi zorunludur.
- ▶ Peşin döviz karşılığında yapılan ihracatın 24 ay içinde gerçekleştirilmesi zorunludur. Öte yandan, tamamı tek seferde iade edilmeyen veya süresi içinde ihracatı gerçekleştirilemeyen peşin dövizler prefinansman hükümlerine tabi olacaktır.
- ▶ Konsinye yoluyla yapılacak ihracatta bedellerin kesin satışı müteakip; uluslararası fuar, sergi ve haftalara bedelli olarak satılmak üzere gönderilen malların bedellerinin ise gönderildikleri fuar, sergi veya haftanın bitimini müteakip 180 gün içinde yurda getirilerek bir bankaya satılması zorunludur.
- ▶ İlgili mevzuat hükümlerine göre yurt dışına geçici ihracı yapılan malların verilen süre veya ek süre içinde yurda getirilmemesi veya bu süreler içerisinde satılması halinde satış bedelinin süre bitiminden veya kesin satış tarihinden itibaren 90 gün içinde yurda getirilerek bir bankaya satılması zorunludur.
- ▶ Yürürlükteki İhracat Rejimi ve Finansal Kiralama (leasing) Mevzuatı çerçevesinde kredili veya kiralama yoluyla yapılan ihracatta, ihracat bedelinin kredili satış veya kiralama sözleşmesinde belirlenen vade tarihlerini izleyen 90 gün içinde yurda getirilerek bankalara satılması zorunludur.
- ▶ İhraç edilen malların bedelinin süresinde yurda getirilerek, bankalara satılmasından ve ihracat hesabının süresinde kapatılmasından ihracatçılar sorumlu tutulacak; ihracata aracılık eden bankalar ise ihracat bedellerinin yurda getirilmesini ve satışının yapılmasını izlemekle yükümlü olacaktır.
- ▶ İhracatla ilgili navlun, sigorta primi, komisyon, ardiye, depolama, antrepo, gümrük resmi, harç ve faktoring masraflarıyla uluslararası para piyasalarında geçerli faiz oranlarını geçmemek üzere iskonto giderleri gibi masraflar için yapılacak indirimlerle

konsinyasyon yoluyla ihraç edilen mallarla ilgili nakil, muhafaza, bakım ve fümügasyon, rafa (maniplasyon), satış ve benzeri masrafların ihracat bedelinden mahsubu veya görünmeyen işlemlere ilişkin hükümler çerçevesinde döviz transferi talepleri bankalarca incelenip sonuçlandırılacaktır.

- Süresi içinde kapatılmayan ihracat hesapları aracı bankalarca 5 iş günü içinde muamelenin safhalarını belirtecek şekilde yazılı olarak ilgili Vergi Dairesi Başkanlığına veya Vergi Dairesi Müdürlüğüne ihbar edilecektir.

Tebliğ yayımı tarihinde (4 Eylül 2018) yürürlüğe girmiştir ve yürürlük tarihinden itibaren 6 ay süresince geçerli olacaktır.

2. Bazı demir - çelik mamulleri için geçici korunma önlemi olarak %25 oranında ek mali yükümlülük uygulanmasına karar verilmiştir.

20 Eylül 2018 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2018/7 sayılı İthalatta Korunma Önlemlerine İlişkin Tebliğ ile 27.04.2018 tarihli, 30404 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İthalatta Korunma Önlemlerine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2018/3) ile başlatılan korunma önlemi soruşturması kapsamında, yassı

mamuller, uzun mamuller (çubuklar, teller ve profiller), boru ve içi boş profiller, paslanmaz çelikler ve demiryolu ve tramvay hattı malzemelerinden oluşan bazı demir-çelik mamullerinin ithalatında 200 gün süreyle geçici korunma önlemi olarak %25 oranında ek mali yükümlülük uygulanmasına yönelik öneri verilmesine karar verilmiştir.

Tebliğ'de ayrıca, Tebliğ ekinde yer alan tabloda belirtilen şekilde ürün grupları itibarıyla ek mali yükümlülüğün muafiyet sağlamak üzere tarife kontenjanı açılmasına, Dünya Ticaret Örgütü Korunma Önlemleri Anlaşması gereğince gelişmekte olan ülkelere muafiyet tanınmasına ve önlemin istihsalı hususunda Cumhurbaşkanlığına öneride bulunulmasına toplantıya katılan üyelerin oy birliği ile karar verildiği bildirilmiştir.

Geçici korunma önlemlerinin, yürürlüğe girebilmesi için bir Cumhurbaşkanlığı Kararına ihtiyaç duyulmaktadır. Bu Tebliğ'in 1'inci maddesinden geçici korunma önlemi kararı alındığını duyurmak amacıyla hazırlandığı anlaşılmaktadır.

Ek mali yükümlülük uygulanacak eşya ve oranlarına ilişkin tablo aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Ürün Grubu	GTIP	Eşyanın Tanımı	Tarife Kontenjanı (Ton)	Ek Mali Yükümlülük (%)
Yassı Mamuller	72.08	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri (genişlikleri 600 mm veya daha fazla) (sıcak haddelenmiş) (kaplanmamış)	3,117,670	25
	72.09	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri (genişliği 600 mm. veya daha fazla, soğuk haddelenmiş, kaplanmamış)		
	72.10	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri, genişliği 600 mm veya daha fazla olanlar (kaplanmış olanlar)		
	72.11	Demir ve alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri (genişlikleri 600 mm.den az ve kaplanmamış olanlar)		
	72.12	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri (genişlikleri 600 mm.den az ve kaplanmış olanlar)		
	72.25	Diğer alaşımlı çelikten yassı hadde mamulleri (genişliği 600 mm.veya daha fazla)		
	72.26	Diğer alaşımlı çelikten yassı hadde mamulleri (genişliği 600 mm. den az olanlar)		
Uzun Mamuller (Çubuklar, Teller ve Profiller)	72.13	Demir veya alaşımsız çelikten filmaşın (sıcak haddelenmiş, kangal halinde)	558,534	25
	72.14	Demir veya alaşımsız çelikten çubuklar (sadece dövülmüş, sıcak haddelenmiş veya sıcak çekilmiş, haddeleme işleminden sonra burulmuş olanlar dahil)		
	72.15	Demir veya alaşımsız çelikten diğer çubuklar		
	72.16	Demir veya alaşımsız çelikten profiller		
	72.17	Demir veya alaşımsız çelikten teller		
	72.27	Diğer alaşımlı çelikten filmaşın (sıcak haddelenmiş, kangal halinde)		
	72.28	Diğer alaşımlı çelikten çubuk ve profiller; alaşımlı veya alaşımsız çelikten sondaj işlerinde kullanılan içi boş çubuklar		
Boru ve İçi Boş Profiller	73.03	Dökme demirden ince ve kalın borular, içi boş profiller	273,901	25
	73.04	Demir (dökme demir hariç) ve çelikten ince ve kalın borular ve içi boş profiller (dikişsiz)		
	73.05	Demir veya çelikten diğer ince ve kalın borular (kaynaklı, perçinli veya benzeri şekillerde kapatılmış) (iç ve dış kesitleri daire şeklinde olup, dış çapı 406,4 mm.yi geçenler)		
	73.06	Demir veya çelikten diğer ince ve kalın borular ve içi boş profiller (örneğin açık dikiş veya kaynak yapılmış, perçin yapılmış veya benzeri şekilleri kapatılmış)		
Paslanmaz Çelikler*	72.19	Paslanmaz çelikten yassı hadde mamulleri (genişliği 600 mm. veya fazla olanlar)	139,934	25
	72.20	Paslanmaz çelikten yassı hadde mamulleri (genişliği 600 mm. den az olanlar)		
Demiryolu ve Tramvay Hattı Malzemeleri	73.02	Demir veya çelikten demiryolu ve tramvay hattı malzemesi; raylar, kontraylar, makas dilleri, makas göbekleri, kruvazman ve makaslar, gergi çubukları, dişli raylar, traversler, cebireler, yastık ve köşelikler, seletler, sıkıştırma levhaları ve kramponlar, rayların döşenmesi, eklenmesi veya sabitleştirilmesi için bağlantı levha ve çubukları ile özel olarak imal edilmiş diğer parçalar	27,044	25

*7219.11, 7219.12, 7219.13, 7219.14, 7219.21, 7219.22, 7219.23, 7219.24, 7220.11 ve 7212.20 hariç

Alumni Söyleşileri

HALUK DORTLUOĞLU:

**EY'nin çalışanlarına kazandırdığı en önemli vasıf
"çalışma disiplini"**

EY Alumni Söyleşileri bölümünün ikinci konuğu, Türkiye'nin önde gelen perakende zincirlerinden BİM'in Finans Direktörü (CFO) ve İcra Kurulu Üyesi olarak görev yapan Haluk Dortluoğlu. Boğaziçi Üniversitesi İşletme Bölümü'nden mezun olan Dortluoğlu, Harvard Business School'un ileri yöneticilik programını (AMP) tamamladı.

Arthur Andersen ve Ernst & Young'da (EY) sekiz yıl görev yaptıktan sonra 2003 yılında Türk Hava Yolları Muhasebe Direktörlüğü görevini üstlenen Dortluoğlu, 2005'ten bu yana BİM'in Finans Direktörü (CFO) olarak görev

yapıyor. Dortluoğlu BİM'deki görevinin yanı sıra, 2015'te hizmete giren FİLE Marketleri'nin İcra Kurulu Başkanlığı'nı da yürütüyor.

2009'da Frankfurter Allgemeine Zeitung grubu bünyesinde Avrupa'da yayınlanan Finance in Emerging Europe tarafından "Yılın CFO'su Ödülü"ne layık görülen Dortluoğlu, 2014'te de Thomson Reuters Extel tarafından yatırımcı ilişkileri alanında yapılan araştırma sonuçlarına göre uluslararası kurumsal yatırımcılar tarafından "Türkiye'deki en iyi CFO" olarak gösterildi.

Vergide Gündem: Faaliyetlerine 1995 yılında başlayan BİM Birleşik Mağazalar A.Ş. gıda perakendeciliğinde indirim marketleri modelinin ülkemizdeki ilk temsilcisi. 2017’de bir önceki yıla göre yüzde 23,5 büyüyen BİM, uluslararası araştırmalara göre perakendenin en hızlı büyüyen şirketlerinden biri. BİM, ayrıca Capital dergisinin hazırladığı “Türkiye’nin En Büyük 500 Şirketi” araştırmasında “En Çok İstihdam Sağlayan Şirket” olarak gösteriliyor. Önemli büyüklükte bir organizasyonda uzun yıllardır önemli sorumluluklar üstlenmiş durumdasınız. Yaptıklarınızdan biraz söz edebilir misiniz, bir gününüz nasıl geçiyor? Söyleşimizi okuyan kariyerinin başındaki gençlere de ilham vermesi açısından, CFO tam olarak ne yapar?

Haluk Dortluoğlu: CFO’nun açılımı malum “Chief Financial Officer”dır. Kısaca “Finans Grup Başkanı” diyebiliriz. CFO’lar bir şirketteki finans sürecini en üst düzeyde temsil eden, bu alandan sorumlu yöneticilerdir. Bir CFO bulunduğu pozisyon gereği, risk yönetimi, nakit planlaması gibi konularla ilgilenir ve ilgililere kuruluşun mali durumuyla ilgili olarak rapor verir. CFO’lar şirketlerin karar mekanizmalarında önemli rol oynar, bağlı buldukları organizasyonun tüm finansman dengesini yönetir ve gerekli kararları alırlar.

CFO’lar, hissedarlar, yönetim kurulları, yatırımcılar, çalışanlar ve kurum dışı üçüncü taraflara karşı güvenilir danışmanlar olarak hareket ederler. İç ve dış paydaşların zamanında, ilgili ve doğru bilgilerle güçlendirilmesini sağlamak işi yine onlara düşer. Stratejik planların, finansal gerçekler ile uyumlu olmasını sağlamanın yanı sıra finansal ve operasyonel verileri özümseme ve yorumlamada da kritik bir rol oynarlar. İyi bir finans liderliğinin yokluğunda, temel sorumluluklar uzman olmayan kişiler ya da ilgisiz birimlerce üstlenilir ve ortada sadece kaçırılmış fırsatlar kalır.

Vergide Gündem: Muhtemelen bilginiz vardır, EY’nin çok büyük bir global alumni ağı bulunuyor. Eski ve yeni tüm EY çalışanlarının yeni fırsatlardan haberdar olmalarını, ihtiyaç duydukları kaynaklara ulaşmalarını sağlayan bu ağ yeni

bağlantılar kurmak ve mevcut bağlantıları sağlamlaştırmak için sunulmuş bir platform. Kariyeri içerisinde yolu EY’den geçenler için ise “Ne zaman katılırsanız katılın, ne kadar süre çalışırsanız çalışın, olağanüstü EY deneyimi bir ömür boyu sürer” şeklinde bir sloganı var. Buradan yola çıkarak, profesyonel iş hayatınızda size EY’de vergi bölümünde çalışmış olmanın kattığını düşündüğünüz, çeşitli durumlarda işinizi kolaylaştıran ayrıcalıklı bir deneyiminizden söz edebilir misiniz?

Haluk Dortluoğlu: EY’nin çalışanlarına kattığı, meslek hayatları boyunca sahip olacakları bir özellik olarak kazandırdığı en önemli vasıf sanıyorum “çalışma disiplini”dir. Bu da işini hakkıyla takip etmeyi, gereken sorumluluğu üstlenmeyi ve projeyi gerekli sürede tamamlamayı kapsar.

Buna bir de önceliklendirme ve ehem-mühim ayrımını yapma alışkanlığını kazandırmayı da ekleyebiliriz. İş hayatında, neye öncelik vereceğinizin farkındaysanız ve sıkı bir iş disiplinine sahipseniz, verimli çalışma anlamında en önemli aşamayı geçmişsiniz demektir.

Zorlanmayan kas gelişmiyor. İş hayatımın ilk yılları çok yoğun bir ortamda geçmişti. Aylar boyunca haftanın yedi günü çalıştığımız dönemler yaşadık. Bu yoğun dönemdeki iyi planlama yapma zaruretinin kendini dayatması, benim için zamanla bir alışkanlığa dönüştü ve zamanını eskiye göre daha iyi yöneten, gerektiğinde az zamanda çok iş çıkaran bir insan oldum. Aynı zamanda, eş zamanlı olarak farklı projeleri yürütme yaklaşımını da buna ekleyelim.

Fakat şunu da eklemek isterim; şimdi esasen kimseye aynı anda çok işe odaklanmaya çalışmalarını önermiyorum. İnsan bir işi yaparken sadece ona odaklanıp, konsantre olmalı ve bu bittikten sonra diğer işlere geçmeli, eş zamanlı değil! Çünkü insan zihni ancak odaklandığında iyi çalışıyor. Yakın zamanda işittiğim ve beğendiğim bir söz bu durumu şöyle ifade ediyor: “Aynı anda iki tavşanı yakalamaya çalışan tazı, ikisini de elinden geçirir.”

Vergide Gündem: Kurulduğu günden bu yana tüketiciler tarafından benimsenmiş ve başarılı olmuş bir şirkette finansın başındaki kişi olarak, mevcut koşullar altında kaliteli ürünleri düşük fiyata satmayı nasıl başardığınızı öğrenebilir miyiz?

Haluk Dortluoğlu: BİM indirimli perakende sektöründe Avrupa'da ve dünyada çok başarılı olan bir modeli Türkiye koşullarına uyarlayarak tüketicinin teveccühünü kazandı. Bizim en büyük avantajımız yüksek kaliteli ürünleri, mümkün olan en düşük fiyatlarla tüketiciye sunmaktır. Bunu sağlamak için uyguladığımız temel stratejilerin birkaç ayağı bulunuyor. Öncelikle ürün çeşidini sınırlı tutuyor, tedarikçilerimizle yakından çalışarak kalite kontrolünü en etkin şekilde uyguluyoruz. Mağazalarımızda yaklaşık 700 çeşit ürünümüz bulunuyor. Bunların içinde sadece BİM için üretilen ve bu nedenle sadece mağazalarımızda bulunan özel markalı ürünlerin ayrı bir önemi bulunuyor. Bugün ciromuzun yaklaşık % 70'ini özel markalı ürünlerden elde ediyoruz.

Stratejilerimizin bir başka önemli ayağı ise maliyetlerimizi kontrol altında tutmaktır. Bu kapsamda çok etkin bir lojistik altyapısına sahibiz. Gereksiz maliyetlerden kaçınıyoruz. En kaliteli ürünleri en düşük fiyatlarla satmamız bizi tüketiciler nezdinde güvenilir ve tercih edilir bir perakende zinciri yapıyor. Her gün 4 milyon, ayda 100 milyondan fazla kişi BİM'den alışveriş yapıyor. Bu da güvenin en güçlü ifadesidir.

Vergide Gündem: Mağaza sayısı 7 bine yaklaşan ve 40 binin üzerinde çalışanı bulunan BİM'de toplam istihdamın yüzde 39'unu kadınlar oluşturuyor. Kadınların istihdama katılımı konusunda BİM zaten önemli bir misyon üstlenmiş gibi görünüyor. Ülkemizde bunun için daha neler yapılabilir sizce?

Haluk Dortluoğlu: Kadınların ekonomiye katılmadığı bir toplumun kalkınmada tam potansiyelini gerçekleştiremeyeceğini düşünüyorum. Çünkü ülkemizde erkeklerin istihdam oranı %70'in üzerine çıkarak zaten belirli bir noktaya ulaşmış

durumda. Türkiye'de şu an kadının iş gücüne katılım oranı ise henüz %33 düzeyinde. Üstelik, bu orana iş arayanlar da dâhil. Bu oran OECD ortalaması olan %63'e yükseltilebilirse, McKinsey Küresel Enstitüsü öngörülerine göre, ülkemizin Gayri Safi Yurtiçi Hasılası 2025 yılında yaklaşık %20 oranında artacak ve beklenenden daha fazla büyümeye ulaşılacaktır.

Kadınların istihdamının desteklenmesinin, çalışma hayatında kadınlara daha çok yer açılmasının ülkemizin kalkınmasında anahtar rol üstleneceğine inanıyoruz. Kadın istihdamının artmasıyla birlikte ülkemiz de daha çok kalkınacak, refah seviyesi yükselecektir.

Kadın istihdamının desteklenmesi konusunda özellikle son yıllarda kamunun aldığı önemli kararların yanı sıra, özel sektöre de sorumluluk düşüyor. BİM olarak biz de payımıza düşen sorumluluğu üstlenerek, ülkemizin kalkınmasına katkı sağladığımız için mutluyuz.

Vergide Gündem: Dijitalleşen dünyada e-ticaret her iş kolunu etkisi altına almış durumda. E-ticaretin perakende sektörü ve gıda perakendeciliğindeki etkilerini nasıl değerlendiriyorsunuz? BİM'in bu konuda bir çalışması var mı?

Haluk Dortluoğlu: Elektronik ticaret konusu dünyada hızla gelişen bir sektör. Amazon piyasa değeri 1 trilyon doları geçen ikinci şirket oldu. Bu büyümenin bütün pazarlara yansımaları kaçınılmaz. Ancak, elektronik ticaret; elektronik ürünler, tekstil ve diğer gıda dışı ürün gruplarında daha popüler bir ticaret kanalı. Gıda ürünlerinde ise genellikle Pazar payı sanıldığından çok daha düşüktür.

Bugün BİM'e baktığımızda teknolojiyi gerektiği kadar ve en iyi şekilde kullanan bir yapıdayız diyebilirim. Değerlendirme yapılabilir; ancak elektronik ticaret alanında bugün kadar bir faaliyet içinde olmadık.

Dortluoğlu, Harvard İş Okulu'ndan (Harvard Business School) bir öğretim üyesinin daveti üzerine, 2017'de Boston'da BİM'in hikayesi için hazırlanan vaka çalışmasının paylaşıldığı derse katıldı.

Vergide Gündem: EY'de çalıştığınız dönemden hiç unutamadığınız bir anınız var mı?

Haluk Dortluoğlu: EY'de (ve öncesinde Arthur Andersen'de) bulunduğumuz dönemde çok sayıda hatıramız oldu; EY'nin özel bulduğum tarafı ise çalışanlarındaki farklılıklara açık, profesyonel bir biçimde herkesin iş performansı ile değerlendirildiği bir iş ortamı sağlamasıydı.

EY'den ayrılalı yaklaşık 15 yıl olmuş. Sonrasında ilk işe başladığım kurumdan bir süre sonra ayrılma kararı almıştım. Bunu öğrenen ve eskiden birlikte çalıştığımız bir partner arkadaşım beni yemeğe davet etmişti. Görüşmemizde de istersem geri dönebileceğimi, bıraktığım yerden devam edebileceğimi ifade eden davetini ilettiler. O dönemde farklı sebeplerle geri dönmedim, fakat bu özel dönemde EY'nin verdiği destek unutamayacağım bir vefa örneğidir benim için.

Vergide Gündem: Bugüne kadar etkilendiğiniz ve paylaşmak isteyeceğiniz bir kitap ya da izlediğiniz bir film var mı? İş dışında yapmaktan hoşlandığınız aktiviteler neler?

Haluk Dortluoğlu: İş dışı aktivitelerin ve sosyal sorumluluk içeren görevlerin, mevcut iş hayatı ortamında hepimiz için önemli bir yer tuttuğunu düşünüyorum. Bugüne kadar iş dışı aktivite olarak bazı sivil toplum kuruluşlarında görev aldım. Boğaziçi Yöneticiler Vakfı'nın yaklaşık 6 yıl başkanlığını yaptım ve bu dönemde BYV'nin organize ettiği ve EY'nin de desteklediği Özgün İyi Yönetim Uygulamaları Forum serisini hayata geçirdik.

Film değil, fakat okuduğum üç kitabı tavsiye etmek isterim. Bunlar sırasıyla antropoloji, tarih ve ekonomi alanında kitaplar.

Birincisi Jared Diamond'un 1997 yılında yazdığı "Tüfek, Mikrop ve Çelik". İyi bir insanlık tarihi kitabıdır ve son yıllarda popüler olan Sapiens'ten daha nitelikli bir eser olduğunu söyleyebilirim. Maalesef yayın hakkını alan TÜBİTAK yeni baskı yapmadığı için Türkçesi kitapçılarda bulunmuyor, fakat İngilizcesine ulaşılabilir. Kitapta yazar Kızılderililer, İnkalar, Aztekler gibi eski Amerikalıların tarihte Avrupa'yı işgal etmemiş, fakat bunun tersinin gerçekleşmiş olmasının nedenlerini sorguluyor.

Dortluoğlu, EY Türkiye tarafından geçtiğimiz ay düzenlenen Alumni etkinliğinde eski ve yeni EY çalışanlarıyla bir araya geldi.

İkincisi yakın dönem Türkiye tarihini anlatan "Modernleşen Türkiye'nin Tarihi"dir. Erik Jan Zürcher'in yazdığı ve son iki yüz yılımızı inceleyen en önemli eserlerden biridir diyebilirim.

Son olarak da ekonomist Daron Acemoğlu'nun ekonomik gelişmeyle ilgili ülkede etkin kurumların bulunurluğu arasındaki ilişkiye işaret ettiği "Ulusların Düşüşü" kitabı. Mutlaka okunması gereken bir kitaptır.

Vergide Gündem: Danışmanlık sektöründe çalışmaya başlayan ve vergi alanında kariyerini geliştirmek isteyen gençler için tavsiyelerinizden de söz edebilir miyiz?

Haluk Dortluoğlu: Her alanda olabileceği gibi danışmanlık ve denetim sektöründeki gençlere tavsiyem seçtikleri alanda uzmanlaşmaları ve mesleklerinin hakkını veren bir konumda olmaya gayret etmeleridir. İnsan ya yaptığı işi sevmeli, ya da sevdiği işi yapmalı. Sevdiği işi yapan, mesleğine saygı duyan kişi üretken olur, çevresinde saygı uyandırır ve en önemlisi mutlu olur.

EY'de güçlü büyüme FY18'de de devam etti. Globalde Vergi Bölümündeki büyümeye transfer fiyatlandırması (TP), dolaylı vergi ve dijital vergi hizmetleri öncülük etti

EY 30 Haziran 2018'de sona eren mali yıla ilişkin sonuçlarını geçen ay açıkladı. Güçlü büyümenin üst üste sekizinci yılda da devam ettiğini açıklayan EY, küresel gelirlerinin bir önceki yıla göre yerel para bazında yüzde 7,4; dolar bazında ise yüzde 11 artışla 34,8 milyar dolara ulaştığını duyurdu.

Denetim, Danışmanlık, Vergi ve TAS hizmet kollarının büyüme oranları sırasıyla yüzde 4,4; 10,1; 6,4 ve 13,9 olurken; büyümenin bölgelere göre dağılımı ise Amerika yüzde 7,4; EMEA 6,9; Asya-Pasifik 10,5 ve Japonya 3,1 şeklinde gerçekleşti.

Dünya genelinde Vergi Bölümündeki büyümeye, başta ABD olmak üzere çok sayıda ülkede yapılan vergi reformlarına bağlı olarak transfer fiyatlandırması (TP) ve dolaylı vergi hizmetleri için gelen talep öncülük etti. Müşterilere dijital vergi hizmetleri için sağlanan destek de Vergi'deki büyümeye önemli katkı sağladı.

EY'nin FY16, 17 ve 18'deki gelirleri (milyar\$) ve değişim oranları (%)

	FY16 vs FY15	FY16	FY17 vs FY16	FY17	FY18 vs FY17	FY18
Bağımsız Denetim	%4,8	11,3	%4,0	11,6	%4,4	12,6
Danışmanlık	%13,1	7,8	%10,4	8,5	%10,1	9,6
Vergi	%9,6	7,8	%7,9	8,2	%6,4	9,0
Kurumsal Finansman	%14,2	2,7	%15,5	3,1	%13,9	3,6
Toplam	%9	29,6	%7,8	31,4	%7,4	34,8

EY çok sayıda ülkede çift haneli oranlarda büyüdü

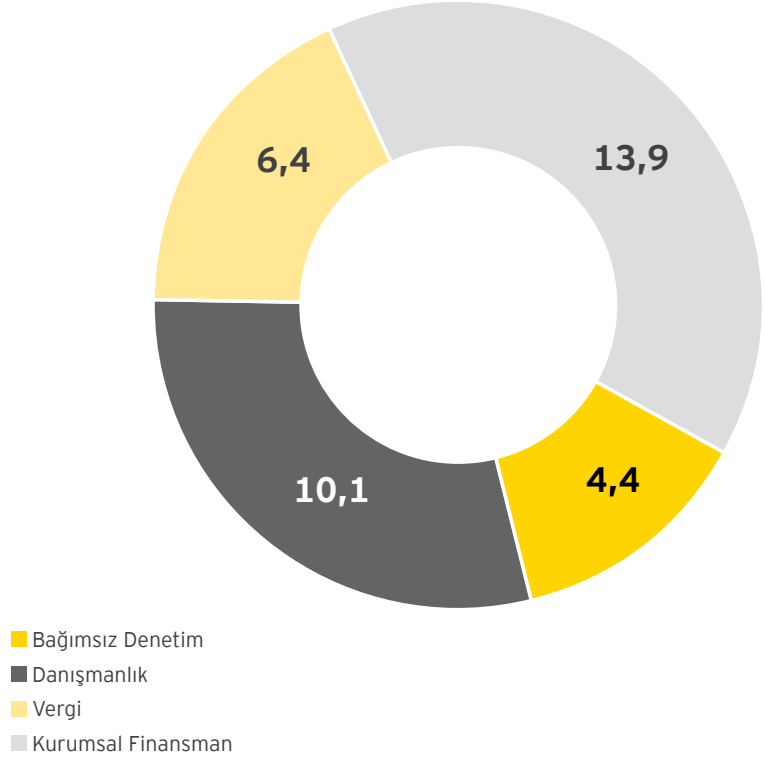
EY'nin gelişmiş ekonomiler arasındaki performansına bakıldığında ise Almanya TAS ve Danışmanlık'taki çift haneli büyümeyle en güçlü büyüme oranının yakalandığı ülkelerden oldu. Avustralya, Kanada, İtalya, Hollanda ve İspanya da son mali yılda en güçlü büyüme kaydedilen diğer ülkeler olarak açıklandı.

Gelişmekte olan ülkelere bakıldığında, EY'nin gelir bazında en büyük beş pazarından biri olan Çin'in büyüme performansı dikkat çekiyor. Çin'de hizmet kollarının tamamında yakalanan güçlü rakamlar sayesinde yüzde 11,6 ile rekor büyüme gerçekleşti. Hindistan'da çift haneli büyüme üst üste sekizinci yılda da devam ederek 30 Haziran'da sona eren mali yılda yüzde 16,3 seviyesine ulaşıldı. Benzer şekilde EY Meksika'da da büyüme oranı yüzde 15,3 olarak açıklandı.

Hizmet kollarına göre FY2018 gelirleri ile Bağımsız Denetim, Danışmanlık, Vergi ve Kurumsal Finansman büyüme oranları

Toplam Gelir (milyar \$): 34,8 / FY18'de %7,4 artış

Hollanda vergi yasasında kapsamlı değişiklikler yapacak

Hollanda hükümetinin geçen ay açıkladığı 2019 Bütçe Planı ülkedeki vergi sistemine ilişkin önemli değişiklikler içeriyor. Parlamentoda Aralık ayında yapılması beklenen nihai oylamada yasalaşması halinde, Hollanda'da kurumlar vergisi oranı 2019'da yüzde 25'ten yüzde 24,3'e, 2020'de yüzde 23,9'a ve 2021'de de yüzde 22,25'e çekilmiş olacak. Gelirleri 200.000 euronun altında kalan şirketlere uygulanan yüzde 20'lik oran ise 2019'da yüzde 19'a, 2020'de yüzde 17,5 ve 2021'de yüzde 16'ya düşürülecek.

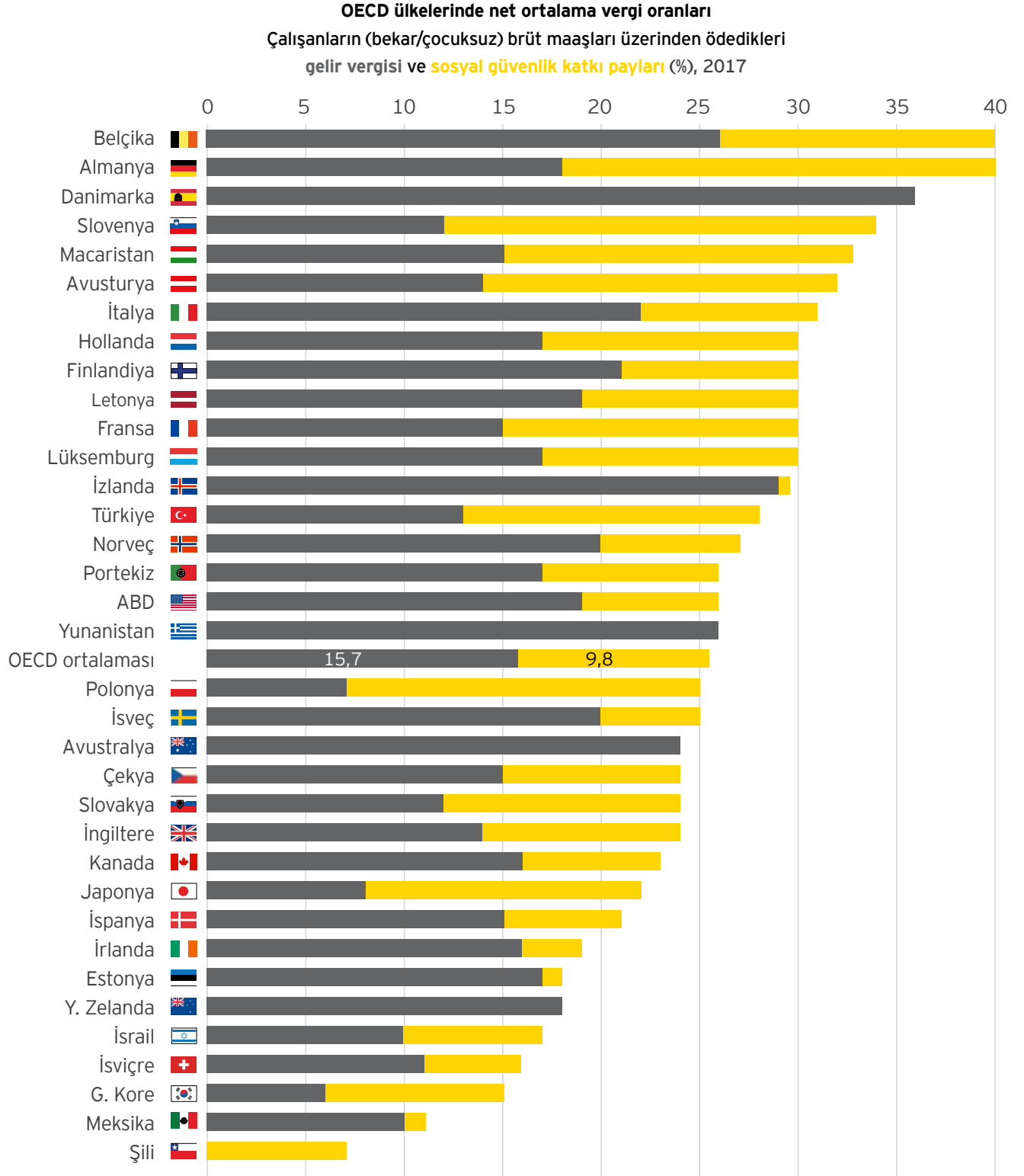
Halen 4 ayrı gelir vergisi diliminin uygulandığı ülkede dilim sayısı 2019'da yüzde 36,65; 38,10 ve 51,75 olmak üzere 3'e, 2021'de ise 2'ye düşürülecek. KDV'de indirimli oran olan 1 Ocak 2019'dan itibaren yüzde 6'dan yüzde 9'a çıkarılacak, ancak standart KDV oranı yüzde 21'de tutulacak. Hollanda'da mevcut koşullarda vergi zararı bir yıl geriye çekilip dokuz yıl ileriye ötelenebiliyor. Tasarlanan değişikliklerle ileriye öteleme süresi altı yıla düşürülüyor.

Doğalgaz üzerinde uygulanan vergi artırılırken, elektrikte indirim yapılacak. Havayolu taşımacılığı için yeni bir uçuş vergisi uygulanması da tasarlananlar arasında.

Temettü stopajının kaldırılması tepki çekiyor

Bütün bunların yanı sıra, tasarının en tartışmalı kısmı yüzde 15 olarak uygulanmakta olan temettü stopaj vergisinin 1 Ocak 2020 itibarıyla kaldırılması. Hükümet, Hollanda'nın yabancı yatırımcılar açısından daha cazip bir hale gelmesi için kar payı dağıtımında uygulanan bu vergiyi uzun süredir kaldırmak ve yerine "kaynak vergisi" adı altında başka bir vergi getirmek istiyor. Ancak yapılan anketlere göre halkın sadece yüzde 11'i bu verginin kaldırılmasını destekliyor. Hem parlamentoda hem de senatoda çoğunluğa sahip olan Başbakan Mark Rutte'nin ise, vergi sisteminde önemli değişiklikler içeren tasarıya nihai onayı alacak güçlü siyasi desteğe sahip olduğu belirtiliyor.

Hollanda'da çalışanlar üzerindeki vergi yükü OECD ortalamasının epey üzerinde

Kaynak: OECD

Yunan adalarında dronelarla vergi denetimi

Yunanistan'da Maliye Bakanlığı ve güvenlik güçleri vergi kaçakçılığının önüne geçilebilmesi için Yunan adalarında dronelarla denetim yapmaya başladı. Sahil Güvenlik ekiplerinin Santorini Adası'nda başlattıkları uygulamayla yolculara fatura verilip verilmediği kayıt altına alınmaya çalışılacak. Dronelarla teknelere binen yolcu sayısı belirlenerek, Maliye Bakanlığı'na bildirilen yolcu sayısı ile gerçek yolcu sayısı karşılaştırılacak ve vergi kaçırılıp kaçırılmadığı tespit edilebilecek.

Turizm gelirlerinin ülke ekonomisi açısından kritik olduğuna dikkat çeken Yunanistan Bağımsız Kamu Gelirleri İdaresi yetkilileri, dronelerden alınan ilk sonuçların son derece verimli olduğunu belirtiyorlar. Yunanistan'da ekonomide önemli payı olan turizm sektöründe vergi kaçakçılığının oldukça yaygın olduğu ifade ediliyor.

Bu arada Başbakan Alexis Tsipras, mali disiplinin sağlandığını ve bütçenin beklenenden daha çok faiz dışı fazla verdiğini söyledi. Toplu sözleşmeleri yeniden düzenleyeceklerini açıklayan Tsipras, 2019'da asgari ücreti yükselteceklerini, çok sayıda vergi oranını ve sosyal sigorta ödemelerini azaltacaklarını dile getirdi. Konut vergisini yarı yarıya azaltacaklarını belirten Tsipras, "Önümüzdeki 4 yıl içerisinde kurumlar vergisini yüzde 29'dan yüzde 25'e düşüreceğiz. Yüzde 24 seviyesindeki KDV'yi 1 Ocak 2021'den itibaren yüzde 22'ye düşüreceğiz" dedi.

ABD Senatosu, Charles Rettig'in IRS başkanlığını onayladı

ABD Senatosu Finans Komitesi, Charles Rettig'in IRS (ABD Gelir İdaresi) Başkanı olarak göreve gelmesini 33'e karşı 64 oyla kabul etti. ABD Başkanı Donald Trump tarafından Şubat'ta aday gösterilen Charles Rettig'in ataması, Demokratların muhalefeti nedeniyle önemli engellerle karşılaşmıştı.

Rettig uzun yıllar boyunca IRS ile mahkemelik olan ünlü ve zengin kişileri kuruma karşı savunmuş bir avukat olmakla ve Trump'ın Hawaii'de inşa ettiği bazı binalarda gayrimenkullerinin bulunmasıyla eleştirilmişti.

Rettig IRS'in başına geçtikten sonra teknolojik altyapının güçlendirilmesine ve müşteri hizmetlerine ağırlık vereceğini söyledi. Resmi olarak 1 Ekim'de göreve başlayacağı açıklanan Rettig Kasım 2022'ye kadar IRS'in ve 77.000 kişilik personelinin başında kalacak.

Avrupa'da en büyük KDV açığı Romanya'da

Avrupa Komisyonu verilerine göre 28 üyeli AB içinde KDV tahsilatında en kötü performansın görüldüğü ülke Romanya. Avrupa Komisyonu'nun geçen ay açıkladığı 2016 verileri, KDV açığı ya da başka bir deyişle tahsil edilemeyen KDV'nin oranının Romanya'da yüzde 35,9 olduğunu gösterdi. AB ortalaması ise yüzde 10 olarak açıklandı. Romanya'nın standart KDV oranını 2016'da yüzde 24'ten yüzde 20'ye düşürmesine rağmen tahsilattaki açığın artmaya devam etmesi dikkat çekti.

Standart KDV oranını aynı yıl yüzde 23'ten 24'e çıkaran ikinci sıradaki Yunanistan'da KDV açığı oranı yüzde 29,2 oldu. KDV açığının en düşük olduğu ülkeler ise İsveç ve Lüksemburg olarak açıklandı.

AB üyeleri arasında KDV gelirlerini en çok artıran ülke ise Bulgaristan olarak açıklandı. KDV açığını üst üste üç yıldır düşürerek yüzde 13,56'ya çekmeyi başaran Bulgaristan'ın KDV gelirleri 2016'da yüzde 8,8 artış gösterdi.

KDV açığı oranları Macaristan'da yüzde 13,3; Çek Cumhuriyeti'nde yüzde 14,2; Polonya'da 20,8 ve Slovakya'da 25,7 oldu.

Arjantin ihracata vergi getirip bakanlık sayısını yarı yarıya azalttı

Arjantin hükümeti, giderek büyüyen ekonomik krizi kontrol almak için çeşitli kemer sıkma tedbirleri açıkladı. İhracata yeni vergiler getirilirken, 10 bakanlığın da kapatılacağı belirtildi. Bütçeyi dengelemek için uzun vadeli önlemler almaları gerektiğini söyleyen Arjantin Cumhurbaşkanı Mauricio Macri, Aralık 2015'te göreve gelir gelmez gerçekleştirdiği en önemli icraatlarından birini de tersine çevirmek zorunda kaldı. Macri önemli tarım ürünlerinin de dahil olduğu çok sayıda ürünün ihracatına yeniden vergi getirdi. Arjantin'de bundan böyle söz konusu ürünlerin ihracatından elde edilen gelirlerin bir kısmı dolar başına 4 peso, bir grup ürün de 3 peso ihracat vergisine tabi olacak.

Arjantin hükümeti vergilerin gelecek yıl 432 milyar peso (11,3 milyar dolar) gelir getirmesini bekliyor ve bu, ülke GSYH'sinin yaklaşık yüzde 2,3'üne denk geliyor. Macri, yüzde 30'un üzerindeki enflasyondan dolayı yoksulluğun artacağı uyarısı yaptı ve vatandaşlarından sabırlı olmalarını istedi. Yeni vergiler nedeniyle, dünyanın en büyük soya unu, soya yağı ihracatçısı ve önde gelen çığ soya üreticisi olan Arjantin'den yapılan uluslararası sevkiyatların sekteye uğrayabileceği belirtiliyor.

Uluslararası Para Fonu (IMF) Arjantin'e sağladığı 3 yıllık 50 milyar dolar değerindeki krediyi geçen hafta 7 milyar daha artırarak 57 milyar dolara çıkardı. IMF Başkanı Christine Lagarde bunun IMF tarihinin en büyük kredisi olduğunu söyledi.

Sirküler İndeks

No	Tarih	Konu
101	26.09.2018	"Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi" uygulaması 1 Ekim 2018 tarihinde başlıyor.
100	24.09.2018	Binek otomobillerin ÖTV oranlarına esas ÖTV matrahları yeniden belirlendi.
99	19.09.2018	VUK kapsamında aktive kayıtlı gayrimenkullerin yeniden değerlendirilmeye tabi tutulması için son tarih 30 Eylül 2018.
98	18.09.2018	OECD tarafından yayımlanan ülke profillerine göre Türk Vergi İdaresinin transfer fiyatlandırması uygulamalarına genel bakışı
97	18.09.2018	Türkiye'de yerleşik kişilerin kendi aralarında düzenledikleri sözleşmelere yönelik düzenleme hakkında basın duyurusu yayımlandı.
96	13.09.2018	Türkiye'de yerleşik kişilerin kendi aralarında düzenledikleri sözleşmelerde bedelin Türk lirası olarak belirlenme zorunluluğu getirildi.
95	06.09.2018	Yıllık tecil faizi oranı % 22 olarak belirlendi.
94	06.09.2018	Özel esaslara tabi olup KDV yönünden vergi artırımında bulunan bazı mükellefler genel esaslara dönebilecekler.
93	05.09.2018	Gecikme zammı oranı aylık % 2 olarak belirlendi.
92	04.09.2018	İhracat bedellerinin yurda getirilmesi zorunluluğuna ilişkin Tebliğ yayımlandı.
91	03.09.2018	Yurt dışından elde edilen bazı kazançlara ilişkin geçici istisna uygulamasının süresi 6 ay uzatıldı.
90	03.09.2018	Mevduat faizleri ile katılım bankalarının ödenen kâr paylarına ilişkin tevkifat oranlarında geçici süreyle değişiklik yapıldı.
89	03.08.2018	Danıştay VDDK, kar yedeklerinin sermayeye ilavesinden elde edilen bedelsiz hisselerin kar payı olarak değerlendirilmesi gerektiği yönünde karar verdi.
88	31.07.2018	7143 sayılı Kanun kapsamında borçların yapılandırılmasına ilişkin başvuru süreleri uzatıldı.
87	16.07.2018	Aktive kayıtlı gayrimenkullerin yeniden değerlendirilmesine ilişkin uygulamanın usul ve esasları belirlendi.
86	16.07.2018	İşsizlik Sigortası Kanunu'nun geçici 21. maddesi kapsamında sağlanan gelir vergisi stopaj teşvikine ilişkin esaslar belirlendi
85	04.07.2018	7143 sayılı Kanun'daki "Varlık barışı" hükmünün uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar açıklandı.
84	04.07.2018	Gelir vergisinden istisna yurt içi ve yurt dışı gündelik tutarları (01.07.2018-31.12.2018).
83	04.07.2018	Gelir vergisinden istisna kıdem tazminatı tavanı ve çocuk yardımı tutarları (01.07.2018-31.12.2018).
82	02.07.2018	2018 yılında mali tatil 3-20 Temmuz tarihleri arasında uygulanacaktır.
81	02.07.2018	Borsa İstanbul'da işlem gören tahvil ve bonolar ile kira sertifikalarının 29 Haziran 2018 tarihli borsa rayıçları.
80	02.07.2018	Bazı sigara ve tütün mamullerinin ÖTV oranları, asgari maktu ve maktu ÖTV tutarları yeniden belirlendi.
79	29.06.2018	Vergi Usul Kanunu uyarınca yapılan reeskont işlemlerinde kullanılan oran % 19,50 olarak belirlendi.
78	27.06.2018	Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar'da bazı değişiklikler yapıldı.
77	20.06.2018	Muhtasar, katma değer vergisi ve damga vergisi beyan süreleri uzatıldı.
76	13.06.2018	Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'nda yapılan değişiklikler kapsamında Kurumlar Vergisi Tebliği'ne eklenen açıklamalar.
75	13.06.2018	16 yaşından büyük aracını hurdaya çıkaranlar için uygulanan ÖTV indiriminin usul ve esasları belirlendi.
74	11.06.2018	Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ'de bazı değişiklikler yapıldı.
73	11.06.2018	7103 sayılı Kanun'la Gelir Vergisi Kanunu'nda yapılan değişikliklere ilişkin açıklamalar yapıldı.
72	05.06.2018	7104 sayılı Kanun'la KDV Kanunu'nda gerçekleştirilen değişikliklere ilişkin açıklamalar yapıldı.
71	01.06.2018	Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ'de bazı değişiklikler yapıldı.
70	31.05.2018	Yatırım Teşvik Belgesi İşlemlerinin Elektronik Ortamda Yürütülmesine İlişkin Yetkilendirme Tebliği yayımlandı.

Vergi Takvimi

2018 Ekim ayı mali yükümlülükler takvimi

1 Ekim 2018 Pazartesi	Ağustos 2018 dönemine ilişkin haberleşme vergisinin beyanı ve ödenmesi Ağustos 2018 dönemi mal ve hizmet alım/satımlarına ilişkin bildirim formlarının (Form Ba-Bs) elektronik olarak gönderilmesi Ağustos 2018 dönemine ilişkin sosyal güvenlik primlerinin ödenmesi
10 Ekim 2018 Çarşamba	16-30 Eylül 2018 dönemine ait petrol ve doğalgaz ürünlerine ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
15 Ekim 2018 Pazartesi	Eylül 2018 dönemine ait özel tüketim vergisine tabi içecekler ve tütün mamullerine ilişkin ÖTV beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Eylül 2018 dönemine ait dayanıklı tüketim ve diğer mallara ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Eylül 2018 dönemine ait tescile tabi olmayan motorlu taşıt araçlarına ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Eylül 2018 dönemine ait banka ve sigorta muameleleri vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Eylül 2018 dönemine ait özel iletişim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Eylül 2018 dönemine ait kaynak kullanımı destekleme fonu kesintilerinin bildirişi ve ödenmesi
22 Ekim 2018 Pazartesi	Eylül 2018 dönemine ait şans oyunları vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
23 Ekim 2018 Salı	Eylül 2018 dönemine ait Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi'nin (MPHB) elektronik ortamda gönderilmesi Temmuz-Ağustos-Eylül 2018 dönemine ilişkin gelir vergisi tevkifatının (GVK geçici 67. Madde) muhtasar beyanname ile elektronik ortamda beyanı Eylül 2018 dönemine ait damga vergisi beyannamesinin elektronik ortamda beyanı
24 Ekim 2018 Çarşamba	Eylül 2018 dönemine ait katma değer vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi
25 Ekim 2018 Perşembe	1-15 Ekim 2017 dönemine ait petrol ve doğalgaz ürünlerine ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
26 Ekim 2018 Cuma	Eylül 2018 dönemine ait gelir ve kurumlar vergisi stopajının (muhtasar) ödenmesi Temmuz-Ağustos-Eylül 2018 dönemine ilişkin gelir vergisi tevkifatının (GVK geçici 67. Madde) ödenmesi Eylül 2018 dönemine ait damga vergisinin ödenmesi Eylül 2018 dönemine ait katma değer vergisinin ödenmesi
31 Ekim 2018 Çarşamba	Eylül 2018 dönemine ilişkin haberleşme vergisinin beyanı ve ödenmesi Eylül 2018 dönemi mal ve hizmet alım/satımlarına ilişkin bildirim formlarının (Form Ba-Bs) elektronik olarak gönderilmesi Eylül 2018 dönemine ilişkin sosyal güvenlik primlerinin ödenmesi

Gelir Vergisi

Gelir vergisi tarifesi- 2018 (Ücretler)						
Gelir dilimi	Vergi oranı					
14.800 TL'ye kadar	% 15					
34.000 TL'nin 14.800 TL'si için 2.220 TL, fazlası	% 20					
120.000 TL'nin 34.000 TL'si için 6.060 TL, fazlası	% 27					
120.000 TL'den fazlasının 120.000 TL'si için 29.280 TL, fazlası	% 35					
Gelir vergisi tarifesi- 2018 (Diğer gelirler)						
Gelir dilimi	Vergi oranı					
14.800 TL'ye kadar	% 15					
34.000 TL'nin 14.800 TL'si için 2.220 TL, fazlası	% 20					
80.000 TL'nin 34.000 TL'si için 6.060 TL, fazlası	% 27					
80.000 TL'den fazlasının 80.000 TL'si için 18.480 TL, fazlası	% 35					
Gelir vergisinden istisna günlük yemek yardımı (KDV hariç)						
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)					
2016	13,70					
2017	14,00					
2018	16,00					
Engellilik indirimi (2018)						
Engellilik derecesi	Tutarı (TL)					
Birinci derece engelliler için	1.000					
İkinci derece engelliler için	530					
Üçüncü derece engelliler için	240					
Asgari geçim indirimi-TL (2018)						
Eşin çalışma durumu	Çocuk sayısı					
	Yok	1	2	3	4	5 veya fazla
Çalışıyor	152,21	175,04	197,88	228,32	243,54	258,76
Çalışmıyor	182,66	205,49	228,32	258,76	258,76	258,76
Konut kira geliri istisnası						
Gelirin elde edildiği yıl	Tutar (TL)					
2016	3.800					
2017	3.900					
2018	4.400					
Değer artış kazançlarında istisna (Menkul kıymetler hariç)						
Kazancın sağlandığı yıl	Tutar (TL)					
2016	11.000					
2017	11.000					
2018	12.000					
Arızî kazançlara ilişkin istisna						
Kazancın sağlandığı yıl	Tutar (TL)					
2016	24.000					
2017	24.000					
2018	27.000					
Gelir vergisinden istisna kıdem tazminatı tavanı						
Uygulandığı dönem	Tutar (TL)					
01.01.2018 - 30.06.2018	5.001,76					
01.07.2018 - 31.12.2018	5.434,42					

Vergi Usul Kanunu ve 6183 Sayılı Kanun

Gecikme zammı ve gecikme faizi oranları (Aylık)	
Uygulandığı dönem	Oran (%)
19.11.2009 - 18.10.2010	1,95
19.10.2010 - 04.09.2018	1,40
05.09.2018 tarihinden itibaren	2,00
Tecil faizi oranları (Yıllık)	
Uygulandığı dönem	Oran (%)
21.11.2009 - 20.10.2010	19
21.10.2010 - 05.09.2018	12
06.09.2018 tarihinden itibaren	22
Yeniden değerlendirme oranları	
Yıl	Oran (%)
2015	5,58
2016	3,83
2017	14,47
Fatura düzenleme sınırı	
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2016	900
2017	900
2018	1.000

Amortisman sınırı	
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2016	900
2017	900
2018	1.000
Reeskont ve avans işlemlerinde iskonto ve faiz oranları	
Reeskont işlemlerinde	% 18,50
Avans işlemlerinde	% 19,50
VUK kapsamındaki reeskont işlemlerinde	% 19,50
Not: Bu oranlar 29.06.2018 tarihinden itibaren yapılan işlemler için geçerlidir.	

Damga Vergisi

Azami damga vergisi (Her bir kağıt için)	
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2016	1.797.117,30
2017	1.865.946,80
2018	2.135.949,30
Damga vergisi oran ve tutarları (2018)	
Damga vergisine tabi kağıtlar	Oran/Tutar
Sözleşmeler	Binde 9,48
Ücretler (Avanslar dâhil)	Binde 7,59
Kira sözleşmeleri	Binde 1,89
Bilanço	45,40 TL
Gelir tablosu	21,80 TL
Yıllık gelir vergisi beyannamesi	58,80 TL
Kurumlar vergisi beyannamesi	78,50 TL
Katma değer vergisi ve muhtasar beyannameler	38,80 TL
SGK sigorta prim bildirgesi	28,90 TL

Veraset ve İntikal Vergisi

İstisnalar (2018)		
Evlatlıklar dahil furuğ ve eşten her birine isabet eden miras hisselerinde	202.154 TL	
Furuğ bulunmaması halinde, eşe isabet eden miras hissesinde	404.556 TL	
İvazsız suretle meydana gelen intikallerde	4.656 TL	
Para ve mal üzerine düzenlenen yarışma ve çekilişlerde kazanılan ikramiyelerde	4.656 TL	
Vergi tarifesi (2018)		
Matrah dilim tutarları	Vergi Oranı	
	Veraset yoluyla intikal	İvazsız intikal
İlk 240.000 TL için	% 1	% 10
Sonra gelen 570.000 TL için	% 3	% 15
Sonra gelen 1.270.000 TL için	% 5	% 20
Sonra gelen 2.200.000 TL için	% 7	% 25
Matrahın 4.280.000 TL'yi aşan bölümü için	% 10	% 30

Asgari Ücret ve Sosyal Güvenlik

Asgari ücret ve yasal kesintiler		
Ödemeler / kesintiler	01.01.2018 - 31.12.2018 (TL)	
Brüt asgari ücret	2.029,50	
Sosyal güvenlik primi işçi payı (% 14)	284,13	
İşsizlik sigortası primi işçi payı (% 1)	20,30	
Gelir vergisi matrahı	1.725,07	
Hesaplanan gelir vergisi (% 15)	258,76	
Asgari geçim indirimi (Bekâr (-))	152,21	
Kesilecek gelir vergisi	106,55	
Damga vergisi (binde 7,59)	15,40	
Kesintiler toplamı	426,38	
Net asgari ücret	1.603,12	
Yıllık brüt asgari ücret		
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)	
2016	19.764	
2017	21.330	
2018	24.354	
Sosyal güvenlik primine esas aylık kazançların alt ve üst sınırları		
Uygulandığı dönem	Alt sınır (TL)	Üst sınır (TL)
01.01.2018-31.12.2018	2.029,50	15.221,40

Income Tax

Income tax tariffs- 2018 (Salaries)						
Income bracket	Tax rate					
Up to TRL 14.800	15 %					
For TRL 34.000; for the first TRL 14.800, TRL 2.220, for above	20 %					
For TRL 120.000; for the first TRL 34.000, TRL 6.060, for above	27 %					
For more than TRL 120.000, for TRL 120.000, TRL 29.280, for above	35 %					
Income tax tariffs- 2018 (Other income)						
Income bracket	Tax rate					
Up to TRL 14.800	15 %					
For TRL 34.000; for the first TRL 14.800, TRL 2.220, for above	20 %					
For TRL 80.000; for the first TRL 34.000, TRL 6.060, for above	27 %					
For more than TRL 80.000, for TRL 80.000, TRL 18.480, for above	35 %					
Daily meal allowance exempt from income tax (VAT excluded)						
Year	Amount (TRL)					
2016	13,70					
2017	14,00					
2018	16,00					
Disability allowance (2018)						
Degree of disablement	Amount (TRL)					
For 1 st degree disabled	1.000					
For 2 nd degree disabled	530					
For 3 rd degree disabled	240					
Minimum living allowance-TRL (2018)						
Status of spouse	Number of children					
	No	1	2	3	4	5 or more
Employed	152,21	175,04	197,88	228,32	243,54	258,76
Unemployed	182,66	205,49	228,32	258,76	258,76	258,76
Exemption for house rental income						
Year when the income is derived	Amount (TRL)					
2016	3.800					
2017	3.900					
2018	4.400					
Exemption in capital gains (Except securities)						
Year when the gain is derived	Amount (TRL)					
2016	11.000					
2017	11.000					
2018	12.000					
Exemption in incidental income						
Year when the income is derived	Amount (TRL)					
2016	24.000					
2017	24.000					
2018	27.000					
The upper limit of severance pay exempt from income tax						
Period	Amount (TRL)					
01.01.2018 - 30.06.2018	5.001,76					
01.07.2018 - 31.12.2018	5.434,42					

Tax Procedures Law (TPL) and Law No. 6183

Delay charge and delay interest rates (Monthly)	
Period	Rate (%)
19.11.2009 - 18.10.2010	1,95
19.10.2010 - 04.09.2018	1,40
Since 05.09.2018	2,00
Deferral interest rates (Annual)	
Period	Rate (%)
21.11.2009 - 20.10.2010	19
21.10.2010 - 05.09.2018	12
Since 06.09.2018	22
Revaluation rates	
Year	Rate (%)
2015	5,58
2016	3,83
2017	14,47
Limit for issuing invoice	
Year	Amount (TRL)
2016	900
2017	900
2018	1.000

Depreciation limit	
Year	Amount (TRL)
2016	900
2017	900
2018	1.000
Discount and interest rates to be applied in rediscount and advance transactions	
In rediscount transactions	18,50 %
In advance transactions	19,50 %
In rediscount transactions under TPL	19,50 %
Note: These rates are applicable to the transactions conducted as of 29.06.2018.	

Stamp Duty

Maximum stamp duty (For each paper)	
Year	Amount (TRL)
2016	1.797.117,30
2017	1.865.946,80
2018	2.135.949,30
Stamp duty rates and amounts (2018)	
Papers subject to stamp duty	Rate/Amount
Contracts	9,48 per thousand
Wages (Including advances)	7,59 per thousand
Rental contracts	1,89 per thousand
Balance sheet	TRL 45,40
Income statement	TRL 21,80
Annual income tax return	TRL 58,80
Corporate tax return	TRL 78,50
Value added tax and withholding tax returns	TRL 38,80
Social Security Institution insurance premium declarations	TRL 28,90

Inheritance and Transfer Tax

Exemptions (2018)		
For shares of inheritance corresponding to each descendant including adopted children and the spouse	TRL 202.154	
For share of inheritance corresponding to the spouse if there is no descendant	TRL 404.556	
For transfers conducted without any consideration	TRL 4.656	
For prizes won in competitions and lotteries held for money and property	TRL 4.656	
Tax tariff (2018)		
Tax base bracket amounts	Tax rate	
	Transfer through inheritance	Transfer without any consideration
For the first TRL 240.000	1 %	10 %
For the next TRL 570.000	3 %	15 %
For the next TRL 1.270.000	5 %	20 %
For the next TRL 2.200.000	7 %	25 %
For the tax base portion exceeding TRL 4.280.000	10 %	30 %

Minimum Wage and Social Security

Minimum wage and withholdings		
Payments / withholdings	01.01.2018 - 31.12.2018 (TRL)	
Gross minimum wage	2.029,50	
Social security premium employee's contribution (14 %)	284,13	
Unemployment insurance premium employee's contribution (1 %)	20,30	
Income tax base	1.725,07	
Income tax calculated (15 %)	258,76	
Minimum living allowance (Single) (-)	152,21	
Income tax to be withheld	106,55	
Stamp duty (7,59 per thousand)	15,40	
Total withholdings	426,38	
Net minimum wage	1.603,12	
Annual gross minimum wage		
Year	Amount (TRL)	
2016	19.764	
2017	21.330	
2018	24.354	
The lower and upper limits of monthly earnings that will be the basis for social security premium		
Period	Lower limit (TRL)	Upper limit (TRL)
01.01.2018-31.12.2018	2.029,50	15.221,40

EY Hakkında

EY bağımsız denetim, vergi, kurumsal finansman ve danışmanlık hizmetlerinde bir dünya lideridir. Anlayışımız ve kaliteli hizmetlerimiz dünya ekonomisi ve sermaye piyasalarında güvenin oluşmasına katkıda bulunmaktadır. EY, güçlü yönetim ekibiyle tüm paydaş gruplarına verdiği sözleri yerine getirmekte ve bu şekilde çalışanları, müşterileri ve içinde yer aldığı diğer çevreler için daha iyi bir çalışma hayatı oluşturulmasında önemli bir rol üstlenmektedir.

EY adı küresel organizasyonu temsil eder ve Ernst & Young Global Limited'in her biri ayrı birer tüzel kişiliğe sahip olan, bir veya daha çok üye firmasını temsil edebilir. Sınırlı sorumlu bir Birleşik Krallık şirketi olan Ernst & Young Global Limited müşteri hizmeti sunmamaktadır. Daha fazla bilgi için lütfen ey.com adresini ziyaret ediniz.

EY'nin sunduğu vergi hizmetleri

İşleriniz gerçek potansiyellerine güçlü temeller üzerinde yapılandırılarak ve sürdürülebilir bir şekilde geliştirilerek ulaşabilir. EY olarak vergi yükümlülüklerinizi sorumlu ve zamanında yerine getirmenizin önemli bir fark ortaya çıkaracağını düşünüyoruz. Bu nedenle 140'tan fazla ülkedeki 32,000 vergi çalışanlarımız nerede olursanız olun ve vergi ihtiyaçlarınız ne olursa olsun kaliteli hizmet anlayışımıza duyduğumuz tereddütsüz bağlılık temelinde sizlere teknik bilgi, iş tecrübesi ve tutarlı metodolojiler sunmaktadır.

© 2018 EY Türkiye.
Tüm Hakları Saklıdır.

ey.com/tr
vergidegundem.com
facebook.com/ErnstYoungTurkiye
instagram.com/eyturkiye
twitter.com/EY_Turkiye